

Regeringen skulle ta bort elektronikskatten – men höjde den trots att den gynnar Temu och Shein

APPLiA och Elektronikbranschen i Aktuell Hållbarhet: Den 22 september presenterar regeringen sin sista budget för mandatperioden. Det är en sista chans för regeringen att avskaffa den skadliga elektronikskatten på vitvaror och hemelektronik som helt saknar miljönytta. Det skriver Kent Oderud, ordförande för vitvarubranschens branschorganisation Applia, och Pernilla Enebrink, vd för Elektronikbranschen.

”Plastpåseskatt, flygskatt, höjd elektronikskatt, höjd drivmedelsskatt, höjd energiskatt. Det är bara några av de nya skatter och skattehöjningar Socialdemokraterna infört de senaste åtta åren. Bara en moderatledd regering kan stoppa Socialdemokraternas skattehöjningar.”

Så lät det inför valet 2022 från Elisabeth Svantesson (M). Löftet var tydligt – 46 skattehöjningar och nya skatter skulle försvinna eller sänkas. Och regeringen har inte legat på latsidan. Drivmedelsskatterna har sänkts. Flygskatten och plastpåseskatten har avskaffats – båda med argumentet att de saknade miljöeffekt, krånglade till det för företagen och fördyrade för vanliga människor. Men på andra områden har inget hänt – tvärtom har det blivit värre. Regeringen har till viss del fortsatt den skattehöjarpolitik man anklagade Socialdemokraterna för. Det tydligaste exemplet är rekordhöjningen av elektronikskatten på närmare 50 procent under mandatperioden. 2024 drev staten in hela 2,4 miljarder kronor från konsumenterna, jämfört med cirka 1,6 miljarder 2022. En skatt som driver konsumenterna till aktörer som inte behöver förhålla sig våra viktiga miljöregler.

”Det tydligaste exemplet är rekordhöjningen av elektronikskatten på närmare 50 procent under mandatperioden.”

Utvecklingen kan naturligtvis inte fortsätta utan att trovärdigheten i regeringens kemikaliepolitik ifrågasätts. Inte minst med tanke på att regeringen för en vecka sedan presenterade sin satsning på en ren miljö och en giftfri vardag. Syftet var att stärka kontrollen av produkter med skadliga kemikalier i importerade varor från plattformar som Temu och Shein. Kemikalieinspektionen får ett begränsat tillskott på 25 miljoner kronor från 2026, ett tydligt slag i luften när regeringen inte samtidigt tar bort elektronikskatten.

”På grund av en lucka i lagstiftningen behöver aktörer som Temu och Shein inte betala elektronikskatten. Resultatet blir därmed i praktiken det motsatta jämfört med intentionen bakom skatten.”

På grund av en lucka i lagstiftningen behöver aktörer som Temu och Shein inte betala elektronikskatten, eftersom de säljer sina varor direkt till svenska konsumenter utan lagerhållning i Sverige. Resultatet blir att de kinesiska lågprisplattformarna kan erbjuda väsentligt lägre priser än svenska butiker, samtidigt som dessa plattformar ofta säljer direkt farliga produkter med betydligt sämre hållbarhets- och arbetsvillkor än den svenska och europeiska industrin. Resultatet blir därmed i praktiken det motsatta jämfört med intentionen bakom skatten.

För att strö salt i såren har den miljöstyrande effekten av skatten visat sig mycket begränsad eftersom produkterna som träffas produceras för en internationell marknad som inte tar hänsyn till svenska

särregleringar. Elektronikskatten har därför sågats i flera utvärderingar, som visat att skatten i första hand blivit en kassako för staten snarare än ett verktyg för att minska skadliga ämnen eller miljögifter.

För varje år skatten består tappar Sverige i konkurrenskraft och den gröna omställningen försenas. Regeringen har nu en sista chans denna mandatperiod att avskaffa elektronikskatten. Nu är det upp till bevis att avskaffa elektroniksskatten – eller var det bara snack?

Kent Oderud, ordförande, Home Appliances Sweden (Applia)

Pernilla Enebrink, vd, ElektronikBranschen